

YERELLEŐME 2.2 MİLYAR TL'LİK İLACIN İTHALATINA SON VERECEK

Türkiye'de üretilebilecekken ithal edilen ilaçların yerlileştirilmesi için başlayan projede ilk faz tamamlandı. İlk iki fazda 2.2 milyar TL'lik ilacın yerelleşmesi beklendiğini söyleyen İEİS Genel Sekreteri Turgut Tokgöz, "İlaçta ticaret açığımız hızla kapanacak" dedi.

İlaçta yerleşme projesinde ilk faz tamamlandı. Pek çok ilaç Türkiye'de üretim için yatırımlarını tüm hız sürdürüyor. Projenin ilk iki fazının tamamlanması ile 2.2 milyar TL'lik, yani yaklaşık 600 milyon dolarlık ithal ilacın yerli üretime kayması bekleniyor.

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Turgut Tokgöz, "İlaçta yerleşme projesinin fikir babası biziz" diyerek sistemin başarı ile ilerlediğini anlattı. Projeye göre ilk fazda Türkiye'de de üretilebileceği halde ithal edilen 120 ilaç belirlendi. Bu ilaçlar eğer 2018 Şubat sonuna kadar Türkiye'de üretilmeye başlanmazsa, geri ödeme sisteminden çıkarılacak. Bu, bu ilaçların 'geri ödeme sistemi ile dönen' pazardan dışlanacağı anlamına geliyor. Yani Türkiye pazarında kalmak isteyen ilaçların, yerli üretime geçmesi neredeyse zorunlu oldu. İlk fazda açıklanan ilaçların önemli bölümü yerli üretime geçti ve ithalatta kayda değer bir azalma yaşandı. Şimdi projede ikinci ve üçüncü fazların uygulanma süreci başlamış durumda. Dördüncü faz ise Türkiye'de hiç üretilmeyen ilaçların nasıl Türkiye'de üretilmeye başlayabileceği...

Tokgöz'ün verdiği bilgilere göre Türkiye'nin ilaçta bitmiş ürün ithalatı yaklaşık 3.5 milyar dolar. Sektörün ihracatı ise 900 milyon dolar seviyesinde ve Türkiye ihracatından çok daha hızlı artıyor. İlaç endüstrisinin kilo başı ihracat değeri yaklaşık 29 dolar. Türkiye'nin kilogram başına ortalama ihracat değerinin yaklaşık 1.5 dolar olduğu göz önüne alındığında, sektörün katma değerinin ne kadar yüksek olduğu ortaya çıkıyor. Tokgöz, "İhracatımız" artarken ithalatımız da azalıyor. Ticaret açığımız sürekli kapanıyor. Hala 1.5 milyar dolarlık bir ithalat, Türkiye'de üretilir hale gelebilir. İkinci ve üçüncü fazla bu açık daha da kapanacak" dedi. İthalattaki düşüşün bu yıl sonundan itibaren rakamlara yansımaları, projede 3'üncü fazın tamamlanması sonunda 1 milyar dolarlık ithalatın yerli üretime dönüşmesi hedefleniyor.

Biyoteknolojide kurbağa sıçraması zamanı...

İlaçlarda yerleşme, hem sektörde yüzde 50'lerde olan kapasitenin yüzde 80'lere doğru ilerlemesini hem de yeni yatırımların yönünü Türkiye'ye çevirmesini sağlamış. Tokgöz, "Yerleşme, istihdamı da artırıyor. Yeni yatırımların önemli bölümü biyoteknoloji alanında" dedi. Türkiye ilaç sanayii biyoteknoloji üretiminde global bir güç olma hedefinde. Dünya pazarı da hızla konvansiyonel ürünlerden biyoteknolojiye kayıyor. Biyoteknolojik İlaç Platformu da bu amaçla kurulmuş. Bu alana yatırım yapan 18 üretici ilaç firması "bu treni kaçırmamak" için bir araya gelmiş.

Türkiye'de biyoteknolojik ilaçlar 2016'da 3.4 milyar TL ile reçeteli ilaç pazarında yaklaşık yüzde 16.5'lik paya sahip. Tokgöz gelişmeleri anlattı: "Bu alana yeni girdik, kurbağa sıçramaları yapmamız gerekiyor. Firmalarımız, bu alana uzun vadeli bakış açısıyla, yüksek maliyetli yatırımlar yapıyor. Platform üyelerinin bu alanda bitmiş ve devam eden fiziki yatırımları 600 milyon dolar, planlanmış Ar-Ge çalışmalarına ilişkin harcamaları da 200 milyon dolar tutarında. Ülkemizi biyoteknoloji gibi stratejik bir alanda güçlendirmek için var gücüyle çaba gösteriyorlar. Gelecek 5 yılda bu alanda önemli çıktılar bekliyoruz."

Tek dozu 100 bin dolarlık ilaçlar, TEB'i ithalatçı yaptı

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri Turgut Tokgöz ilaçta satış fiyatını düşük kur üzerinden belirleme sistemi nedeniyle bazı yüksek fiyatlı ilaçların Türkiye'de hiç ithal edilmediğini söyledi. Tokgöz'e göre sorun net: Devlet çok ciddi bir sağlık hizmeti sunuyor ancak bunun bütçesini yönetemiyor. Bu durum Türk Eczacılar Birliği'nin ilaç ithal ettiği bir yan modelin gelişmesini beraberinde getirdi. Tokgöz şöyle anlattı: 'Bazı ilaçlar var, hiç ithal edilmiyor. Doktor reçetesine giriyor. Sağlık Bakanlığı'nın burada olmayan ilaç listesi var. O listedeki bu ilaçları da Türkiye Eczacılar Birliği aracılığı ile getirtiyorlar. Yeni bir iş modeli gelişti böylece. O zaman kur normal kur oluyor, depocu fiyatından geliyor. TEB ciddi bir ithalatçı haline geldi. Tek dozu 100 bin dolarlık ilaçlar var. Bu ilaçlar Türkiye'deki ödeme sistemi nedeniyle ithal edilmiyor.

Teşvikler herkese aynı giysiyi giydirmeye çalışıyor

Turgut Tokgöz, herhangi bir sektördeki yatırımın geri dönüş süresi ile ilaçtaki yatırımın karşılaştırılamayacağını belirterek Türkiye'deki teşvik sisteminin herkese aynı giysiyi giydirmeye çalıştığını vurguladı. Tokgöz, "Sistemde nokta atışı, proje bazlı bir değişime ihtiyaç var. Ar-Ge'de devletin taşın altına elini koyması gerekiyor. Fonlar var ama çalışmayı özel sektör yapıyor, fikri mülkiyet hakkı devletin oluyor. Tersine çevirmek lazım. Mülkiyet özel sektörde olmalı. Bu sistemden ürün çıkmaz" dedi.